

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

De Episcopi Ephesini patientia. Sectio. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

D. Thom. indeorum maliā non consumuntur. In quocum locum Diuus Thom. Argentum, inquit, admistum plumbū in fornace positur, & sufflante argento faces consumuntur, argentum purgatur, & plumbū minuitur. Id autem positi in fornace tribulationis, consumptis malis quasi plumbū non supra correcti, Unde subditur: frustra conflauit conflator. Pro cuius loci maiori exposuē sciendum est, cum metalla sunt adulterata alienæ materiae permissoне, ditere sī plumbū misceri, ut sā conflatione fæces secernantur: plumbū ex metallū purgat, fæces ab eo separans. Vnde plerique, in quibus est Hugo Cardinalis allegoricè hunc locum expoentes aiunt, humanitatem Christi per plumbū designari, quæ in fornace passionis consumpta est, vt omnes peccatorum fæces à nobis separaret, & tamen iure optimo conqueri potest, quod maliā non sunt consumptæ, & quod frustra conflator confauerit, eo quod pauci purgati fuerint. Quia de re ipse per Esaiam conqueritur cap. 49. *In vacuum laberant, sine causa consumpsit fortitudinem meam.*

Hugo Card.
Humanitas Christi in passione plūbo comparatur.
Esaï. 49. 4.

III.
Prelatus subditorum probator, & confessor.

Ezech. 22. 18
Populus Iudeus, scoria.
D. Gregor. Ezech. 8. 3.
Subditorum etiam cogitationes inno-
rificant pre-
lato.

Sed ut ad institutum revertamur, ex loco Hieremias citato exploratum habemus, Episcopum, & Prelatum probatorem, & confatorem appellati subditorum, quia nimis eos ut metalla in probationis fornace debet tentare, num verum sint, probatumque argentum, an potius adulterinum, etenim interdum accidit, vt qui argentum videbantur, in scoriam toti abeant, sicut isti pseudoapostoli, qui Apostoli videbantur, & non erant, quod etiam reperire se testatur Dominus ḥ̄ Iudaicō populo Ezechiel, 22. *Versa est mihi domus Israel in scoriam, omnes isti as & stannum, & ferrum, & plumbū in medium fernacū scoria argenti facti sunt.* De hoc etiam argumento differit Diuus Gregorius 2. parte. Pastoralis curā cap. 10. Nonnulla, inquit, prelati sunt subtiliter, & oculis persecutanda, ut quibusdam signis erumpentibus Reuctor in subditorum mente, omne quod clausum latet, inueniantur. Unde recte ad Ezechiem dicitur cap. 8. *Fiducia hominis fidei tibi parietem, & ingredere, & vide abominationes pessimas, quas isti faciunt: & ingressus eris, & ecce omnis similitudo reptilium, & animalium abominationis, & univerſa idola domus Israel depicta erant in pariete.* Per Ezechiem, inquit, prepositorum ordinis significatur: per parietem durities subditorum. Quid ergo est in pariete foramen facere, nisi acutis inquisitionibus duritiem cordis aperire, quia si vero ingreditur, ut abominationes aspiciat, que discessis quibusdam signis exterius apparentibus, ita corda subditorum penetrat, ut cuncta ei, que illicite cogitantur, innotescant. In reptilibus cogitationes omnino terre significantur: in animalibus vero iam quidem aliquantulum a terra suspensa, sed adhuc terrena mercede premia requirent: univerſa vero idola dominus Israel depicta erant in pariete, quia dum exteriorum rerum intrinsecus species attrahuntur, quasi in corde pinguntur, quicquid fictis imaginibus quās deliberando cogitatetur.

De Episcopi Ephesini patientia.

SECTIO. V.

I.
Rich. de S.
Vit.

Rupertus
Matth. 18.
26. 29.
Ad Ro. 2. 4. ad Rom. 2. *An diuitias bonitatis eius, & patientiae, & longanimitatis contemnis?* Hoc Psal. 42. 14 sensu dicitur Deus in sacris literis patiens, vt Esaiæ 42. Tacui, semper filii, patiens fui, sicue

Commendatur eius patientia, cùm dicitur: *Et patientiam habes.* Primi in persecutionibus propter iustitiam ferendis, vt expoit Rich. de S. Victore. Secundò, in sustinendo labore disputationum contra fallā pseudoapostolorum dogmata, vt vult Rupertus. Tertiò, vt alij in illis diu expectandis ad penitentiam, quæ est creberim a patientie in factis literis acceptio, & huic loco valde consentanea, vt Matth. 18. *Patientem habe in me, & omnia reddam tibi.* Et ad Ro. 2. 4. ad Rom. 2. *An diuitias bonitatis eius, & patientiae, & longanimitatis contemnis?* Hoc Psal. 42. 14 sensu dicitur Deus in sacris literis patiens, vt Esaiæ 42. Tacui, semper filii, patiens fui, sicue

fui, sicut parturiens loquar. Et Iocelis 2. Conuerimini ad Dominum Deum vestrum, quis Iocel 2. 11.
benignus, & misericors est, patiens, & multa misericordia, & praefabilis super malitia. Et Despaecia
Nahum 1. Dominus patiens, & magnus fortitudine. Quo loco patiens est Hebraicè ^{in expectan-}
Erecapasm, id est, latus naribus, Græcè μακρότυπος, id est, longanimis, Chaldaicè, his ad pauci-
linge propellens iram, quibus omnibus verbis significatur diuina patientia. Etenim ^{Nahum 1. 5,}
qui angustis sunt naribus, citius fumos concipiunt ex cordis astu alcedentes, ^{Nahum 1. 5,}
& cum impetu efflant, propter meatuum angustias: at verò quo latiora sunt na-
riū foramina, eo plus frigidi aeris concipiuntur ad refrigerandum cor, cuiusmodi
quod homines sunt natura placidiores, atque adeo patientiores. Hæc patientia di-
cuntur Romani imperium orbis obtinuisse, quemadmodum legimus i. Macha-
beorum 8. Possederunt omnem locum consilio suo, & parientia. Vbi Græcè quemadmodum ^{Patientia}
modum iam diximus; pro patientia est μακρότυπος, id est, longanimitate, quod ^{imperium or-}
quamvis Glossa interpretetur de tolerantia laborum, qui in bello ferantur, ne-
cessitatem: possumus tamen per macrothymiam eam longanimitatem intelligere, ^{obtinue-}
qua Romani si fererent Reges, rebellisque populos, ut eos non statim peni-
tus destruerent, sed ad faciliam vitudinem deditioñem generosè expectarent. De Pro. 14. 26.
hac etiam patientia accipi illud potest, quod dicitur Proverbiorum 14. Qui pa-
tiens est, multa gubernatur sapientia, qui autem impatiens est exaltat stultitiam suam;
seu, vt habent Septuaginta, Patiens vir multis in prudentia, at impatiens foris stul-
tus. Quo loco pro patiens est Graecè μακρότυπος, id est, longanimis, pro impa-
tiens verò διάρρηχος, id est, vt ita loquamur, angustanimis. Hebraicè est, qui
brevis est spiritus. Illud verò quod subiungitur, exaltat stultitiam suam, hunc sensum
efficit, stultitiam suam manifestam facit, quod enim in sublime tollitur, omnibus
fit conspicuum, aut exaltat stultitiam suam, id est, magnam ostendit stultitiam.
Igitur hoc loco commendatur Episcopus Ephesi, non solum quod patiens la-
borum fuerit, sed etiam quod longanimis in sustinendis, & expectandis pecca-
toribus ad penitentiam, qua virtus maximè est in quolibet principe, & prala-
to necessaria, vt patientia sua, & longanimitate subditos etiam feroces & re-
belles conetur dissimulando, & expectando emollire, & quodammodo cœura-
re. Id quod ipsius Dei exemplo, prælati commendat Diuus Gregorius 2. par.
Pastoralis curæ, cap. 10. exponens illud Esaiæ 57. Mentitae, & mei non es recordata:
neque cogitasti in corde tuo, quia ego tacens, & quasi non videns. In quem locum hæc
habet Gregorius. Disputulans ergo culpas, & indicauit, quia & contra peccantem Subditorum
taenit, & hoc ipsum tamen quia tacuerit dixit, nonnulla enim vel aperte cognita maiore defectus ab
toleranda sunt, cum videlicet rerum minime opportunitatis congruit, ut apperte corrigantur: quando mu-
num sed & immaturè vulnera deterius inferuecent, sed cum tempus subditis ad corripio-
nem queratur sub ipso culparum pondere patientia præstalis exercetur. Unde bene per Psalmi
dicitur Psalm. 128. supra dorsum meum fabricauerunt peccatores. In dorso quippe
onera sustinimus, supra dorsum igitur suum fabricasse peccatores conqueritur: ac si aperte
decat, quos corrigerere neque, quasi superimpositum onus porto.

Commendatur Ephesi Angelus, quod Nico-
litarum facta oderit.

S E C T I O N I .

Commendatur postrem Episcopus Ephesinus, quod oderit facta Nicolai-
tarum, illis verbis: Sed hoc habes quod odisti factis Nicolitarum, quia & eis uiri.

H iii